

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/166/2021
Identifikačné číslo spisu:	1307212809
Dátum vydania rozhodnutia:	13.12.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Brňák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1307212809.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu I. T., bývajúceho v G., L. XX, t. č. v G., K. XX, zastúpeného JUDr. Sylviou Filipovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Radvanská 1, proti žalovanej W. T., bývajúcej v G., L. XX, zastúpenej JUDr. Ester Bujnovskou, advokátkou so sídlom v Malackách, Záhorácka 15B, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12C/125/2007, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. mája 2020 sp. zn. 16Co/164/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) ostatným rozsudkom z 21. marca 2018 č. k. 12C/125/2007-501 vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalovanej prikázal hodnotu členského podielu v Stavebnom bytovom družstve občanov v Pezinku, k bližšie označenému bytu, vo výške 72.400 € a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie podielu sumu 5.000 € (výrok I.). Žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 86,20 % (výrok II.). Štátu priznal proti žalobcovi náhrada trov konania v rozsahu 50 % (výrok III.) a štátu priznal proti žalovanej náhradu trov konania v rozsahu 50 % (výrok IV.).

1.1. Súd prvej inštancie vychádzajúc z toho, že predmetom sporu zostala všeobecná trhová hodnota členského podielu sporného bytu stanovená znalcom na 72.400 €, ktorého jedinou nájomníčkou a členkou bytového družstva je žalovaná, ktorá ho obýva spolu medzičasom už s plnoletými deťmi pochádzajúcimi z manželstva, ktoré nemajú zabezpečené vlastné bývanie, v danom prípade dospel k záveru, že vzhľadom na zistený skutkový stav, možno vyvodiť odôvodnenosť rozhodnutia, ktoré by vychádzalo z nerovnosti podielov.

1.2. Prihliadnuc k zisteným okolnostiam prípadu súd prvej inštancie bezpodielové spoluvlastníctvo manželov za použitia § 143, § 148 ods. 1, § 149 ods. 1, ods. 3, § 150 OZ a § 18 ZR vyporiadal tak, že

sa (ako jediné spravodlivé riešenie) odchýlil od zásady rovného podielu pre oboch manželov pri vyporiadaní zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva; a určil, že do výlučného vlastníctva žalovanej pripadá všeobecná hodnota členského podielu družstevného bytu v hodnote, ktorú stanovil znalec v hodnote 72.400 € a na vyrovnanie podielu žalobcu zaviazal žalovanú opätovne finančnou čiastkou 5.000 €, ktorú s ohľadom na preukázané negatívne okolnosti prípadu, ako nevera žalobcu, dlhodobé domáce násilie na žalovanej, nevedenie spoločnej domácnosti, oddelenie hospodárenia manželov, vydeľovanie z peňazí a na princíp zásluhovosti, kedy sa žalovaná mimoriadne zaslúžila o získanie a udržanie majetku značnej hodnoty, považoval za spravodlivú. Pri krátení tohto podielu vzal zreteľ predovšetkým na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti výlučne zo strany žalovanej, nakoľko v konaní bolo preukázané, že žalobca sa o rodinu a deti riadne dlhodobo nestaral. Správanie žalobcu ku svojej chorej manželke hodnotil súd prvej inštancie za neospravedlniteľné a protiprávne a uzavrel, že požiadavka, aby pri vyporiadaní bolo zohľadnené nežiaduce chovanie niektorého z manželov je v súlade aj s princípmi dobrých mravov, na ktoré sa samotný žalobca odvolával.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 26. mája 2020 sp. zn. 16Co/164/2018 prvostupňový rozsudok v časti o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov zmenil tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi titulom vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov sumu 36.200 € (výrok I.). V časti, v ktorej bola štátu priznaná proti žalobcovi a žalovanej náhrada trov konania v rozsahu 50 % u každého prvostupňový rozsudok potvrdil (výrok II. a III.). Žalobcovi priznal proti žalovanej plný nárok na náhradu trov konania (výrok IV.).

2.1. Odvolací súd najskôr uviedol, že v odvolacom konaní, ktorého predmetom je vyporiadanie BSM nebol viazaný rozsahom podaného odvolania, keďže ide o konanie, v ktorom určitý spôsob vyporiadania vyplýva zo zákona. Odvolanie prejednal podľa § 385 ods. 1 CSP na pojednávaní, na ktorom v potrebnom rozsahu zopakoval dokazovanie listinami a obsahom pripojených súdnych spisov (o rozvođe manželstva sp. zn. 25C/136/2004 a zrušenie spoločného nájmu byt po rozvođe sp. zn. 7C/138/2008) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zmeniť, nakoľko neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie (§ 388 CSP).

2.2. Po citovaní § 150 OZ uviedol, že toto ustanovenie patrí k normám s relatívne neurčitou hypotézou, ktoré prenechávajú súdu, aby podľa svojho uváženia v každom jednotlivom prípade vymedzil sám hypotézu právnej normy zo širokého, vopred neobmedzeného okruhu okolností. Je vecou úvahy súdu, aby v rámci vymedzenom § 150 OZ zistené konkrétne skutkové okolnosti úvahou premietol do rozsahu, ktorým princíp rovnosti podielov modifikuje a určil výšku podielov každého z bývalých manželov. Táto úvaha však nemôže byť ľubovoľná. Vždy treba dôsledne prihliadať ku všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu, určenie výšky podielov oprieť o dostatočne zistený skutkový stav a riadne ho odôvodniť. Pri rozhodovaní o výške podielov a úvahe o disparite sú relevantné predovšetkým okolnosti uvedené v § 150 OZ. Vzhľadom na demonštratívny výpočet hľadísk v tomto ustanovení ("prihliadne predovšetkým na") však tieto hľadiská nemožno považovať za výlučné a prihliadať treba aj k ďalším relevantným okolnostiam. Okrem iného treba zohľadniť najmä vzájomné práva a povinnosti manželov podľa § 18 a nasl. ZR. Medzi okolnosti, ktoré by mali byť v rámci rozhodovania o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov v súvislosti s určením veľkosti podielov zohľadňované, patria predovšetkým: potreby maloletých detí, zásluhy o nadobudnutie a udržanie spoločného majetku, starostlivosť o rodinu, deti a obstarávanie spoločnej domácnosti, negatívne okolnosti v manželstve.

2.3. Poukázal na svoje predchádzajúce uznesenie sp. zn. 3Co/487/2014 z 28. februára 2017, ktorým v tejto veci zrušil v poradí prvé prvostupňové rozhodnutie, v ktorom uviedol, že pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva sa vychádza z princípu rovnosti podielov oboch manželov. Rozhodovacia prax pripúšťa odklon od tohto princípu, tento postup je však výnimočný a musí byť odôvodnený konkrétnymi skutkovými okolnosťami, ktoré musia byť v konaní náležitým spôsobom preukázané tak, aby jednoznačne odôvodňovali záver o nerovnosti podielov oboch manželov pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva. Okolnosti, ktoré odôvodňujú odklon od princípu rovnosti podielov je nutné dôsledne zohľadňovať v pomeroch každého individuálneho prípadu, nakoľko variabilita vzájomných vzťahov manželov sťažuje vyslovenie všeobecne aplikovateľných záverov. Týmito okolnosťami môže byť napríklad to, ak jeden z manželov vôbec nepracuje alebo sa práci vyhýba, nevedenie spoločnej domácnosti, gamblerstvo, používanie návykových látok, alkoholizmus, zavinené zadlžovanie bezpodielového spoluvlastníctva, úmyselné alebo aj nedbanlivostné konanie, ktoré viedlo k

zániku alebo k poškodeniu spoločnej veci, problematika tzv. domáceho násillia, výkon trestu odňatia slobody a ďalšie (3Cdo/209/2012).

2.4. Odvolací súd vo vzťahu k ostatnému prvostupňovému rozsudku ako nesprávne a v rozpore so zásadou voľného hodnotenia dôkazov (§ 191 CSP) vyhodnotil jeho skutkové závery, ktoré viedli k odklonu od princípu rovnosti podielov pri vyporiadaní BSM založených na okolnostiach, ktorými odôvodnil extrémnu disparitu podielov (nevera žalobcu, dlhodobé domáce násillie na žalovanej, nevedenie spoločnej domácnosti, oddelenie hospodárenia manželov, zásluhovosť žalovanej, ktorá sa mimoriadne zaslúžila o získanie bytu). Možno uzavrieť, že súd prvej inštancie nezhodnotil dostatočne vyvážené všetky právne významné skutočnosti, ktoré sú relevantné pre modifikáciu princípu rovnosti podielov, ale tieto vyhodnotil účelovo a jednostranne v prospech žalovanej. Zdôraznil, že dôkazným bremenom bol v danom prípade zaťažný ten z bezpodielových spoluvlastníkov, ktorý tvrdil, že tu sú skutočnosti, ktoré majú za následok neuplatnenie zásady rovnosti podielov, t.j. žalovaná.

2.5. Pri zásluhovosti žalovanej na nadobudnutí spoločného majetku súd prvej inštancie vychádzal zo zistenia, že o nadobudnutie družstevného bytu sa pričinila výlučne žalovaná, ako členka bytového družstva, ktorá si žiadosť o byt podala u svojho zamestnávateľa. Z výsluchov strán sporu a z vykonaných listinných dôkazov však vyplýva, že žalovaná bola prijatá za člena bytového družstva počas trvania manželstva v dôsledku čoho obidvom manželom vznikol nielen spoločný nájom bytu, ale aj spoločné členstvo v bytovom družstve. Na pojednávaní konanom dňa 12. decembra 2012 (č.l. 248 spisu) bývalí manželia zhodne vypovedali, že zo spoločných prostriedkov patriacich do BSM, ako vklad do družstva, už za trvania manželstva zaplatili 30.036,- Sk a po pridelení bytu zaplatili aj doplatok za byt 10.000,- Sk, spolu 40.036,- Sk. Žalobca rovnako poprel tvrdenia žalovanej, že minul všetky peniaze zo svadby s tým, že sa nezakladajú na pravde (č.l. 338 spisu); žalovaná tieto tvrdenia žiadnym spôsobom nepreukázala. Odvolací súd v tejto súvislosti uzavrel, že odklon od rovnomerného stanovenia podielov v tomto konkrétnom prípade nie je odôvodnený žiadnymi mimoriadnymi okolnosťami a že paušalizované uplatnenie nerovnomerného určenia podielov v danom prípade súdom prvej inštancie na základe "mimoriadnych zásluh žalovanej na získaní bytu" bolo absolútne neprijateľné.

2.6. K žalovanou tvrdenej nevere žalobcu stáli proti sebe vyjadrenia strán sporu, pričom na „Čestné vyhlásenie" C. T. (č. l. 471 spisu) nebolo možné prihliadnuť. Odvolací súd v tejto súvislosti ustálil, že v konaní bolo preukázané, že žalobca si našiel priateľku a teda tzv. mimomanželskú známosť ešte za trvania manželstva, ale už v čase, keď sa odsťahoval zo spoločnej domácnosti v novembri 2004 a po podaní návrhu na rozvod manželstva (2. augusta 2004), ktorému súd v rozvodovom konaní aj vyhovel; nepochybne v čase, v ktorom boli už vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo si nemohlo plniť ďalej svoj účel a od strán sporu ako manželov nebolo možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Od uzatvorenia manželstva 12. novembra 1988 do odsťahovania žalobcu zo spoločnej domácnosti iná nevera, ktorá by mala za následok porušenie povinnosti žalobcu byť verný a vytvárať zdravé rodinné prostredie (§ 18 ZR) preukázaná nebola. Keďže mimomanželská známosť žalobcu nastala v čase, keď už od strán sporu ako manželov nebolo možné očakávať obnovenie manželského spolužitia, táto nemala priamy dopad na hospodárenie so spoločným majetkom ani na starostlivosť o rodinu; zistené konkrétne skutkové okolnosti k nevere žalobcu tak neboli pre odklon od zásady parity významné. Odvolací súd s poukazom na súdnu prax (českého najvyššieho súdu a KS Prešov) zopakoval, že podiel na vyporiadaní spoločného majetku nemožno znížiť iba preto, že príčinou rozvratu manželstva bol mimomanželský vzťah jedného z manželov.

2.7. Pri úvahe o stanovení výšky podielov s ohľadom na výskyt domáceho násillia v rodine je treba podľa názoru odvolacieho súdu vziať do úvahy predovšetkým jeho intenzitu, dobu trvania a všetky ďalšie okolnosti prípadu. Súd v tomto ohľade vypočul deti oboch účastníkov (C. a C.), rodinného priateľa účastníkov (p. P.) a priateľa žalobcu (p. B.), pričom z ich výpovedí existencia domáceho násillia nevyplývala. Odvolací súd ďalej uviedol, že aj keď žalovaná, či už v rozvodovom konaní alebo v konaní o zrušenie spoločného nájmu bytu, v nich poukazovala na dlhodobé a intenzívne fyzické a psychické násillie žalobcu voči rodine, toto v týchto konaniach nebolo ani konštatované, ani preukázané.

Súd prvej inštancie k záverom o existencii domáceho násillia dospel na základe skutkových okolností tvrdených žalovanou, ktoré podľa jeho názoru žalobca nepoprel, resp. nevyvrátil, lebo neuviedol žiadnu vlastnú verziu týchto okolností. K tomuto odvolací súd uviedol, že žalobca v priebehu pojednávania vo svojej záverečnej reči a pred vyhlásením dokazovania za skončené (§ 182 CSP) poprel fyzický atak na žalovanú, ktorý sa podľa neho nikdy nestal, čo je z pohľadu tzv. negatívnej dôkaznej teórie postačujúce,

keďže od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (negatívna skutočnosť - niečo čo sa nestalo, čo objektívne neexistuje). V doplnení svojej záverečnej reči (č. l. 488 spisu) žalobca poprel aj tvrdenia o psychickom týraní a označil ich za účelové, keďže z vykonaného dokazovania mal za zrejmé, že sa nesprával spôsobom ako opísala žalovaná a pripomenul, že prvýkrát žalovaná spomenula "týranie" v súvislosti s konaním o zrušenie spoločného nájmu bytu, ale jej tvrdenia sa v konaní nepotvrdili. V uvedenom kontexte bol preto nesprávny záver súdu prvej inštancie, že zo strany žalobcu nedošlo k účinnému popretiu skutkových tvrdení žalovanej s argumentom súdu, že žalobca vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach neuvádzal a popieral iba to, že sa to stalo.

2.8. Súd prvej inštancie nepriaznivý psychický zdravotný stav žalovanej pričítal negatívne vplyvu manželstva so žalobcom, ktorý ju psychicky týral; dôvodil tým, že žalovaná do manželstva vstupovala ako telesne a duševne zdravá osoba a za relatívne krátku dobu po jeho uzatvorení jej bola diagnostikovaná psychická porucha - porucha osobnosti s tým, že bola hospitalizovaná a liečená. Takto argumentovala aj žalovaná aj v konaní o zrušenie práva spoločného nájmu bytu, že situácia v rodine vyústila do jej psychickej poruchy, z dôvodu ktorej bola hospitalizovaná a liečená na psychiatrickej klinike. Okresný súd Pezinok na ozrejmienie týchto tvrdení vypočul ako svedkyňu na pojednávaní konanom 18. júna 2009 (č. l. 80 spisu) ošetrojúcu lekárku žalovanej MUDr. S. N., lekárku psychiatrickej kliniky G. G., na ktorej bola žalovaná hospitalizovaná. Svedkyňa vypovedala, že u žalovanej bola diagnostikovaná akútna psychotická porucha správania, ktorá vznikla náhle a žalovaná strácala kontakt s realitou. Táto akútna psychotická porucha odznela vo veľmi krátkej dobe a bola dôsledkom celoživotnej poruchy osobnosti, čo sa nedá nazvať chorobou. Svedkyňa uviedla, že určitú príčinu ochorenia je veľmi obtiažne s tým, že sama žalovaná sa nezmieňovala o dramatických okolnostiach v rodine a o vyslovenom týraní zo strany manžela sa počas hospitalizácie nezmienila. Ako vidno, ani správy získané vykonaným dokazovaním výsluchom ošetrojúcej lekárky žalovanej najmä o tom, že "akútna psychotická porucha osobnosti bola u žalovanej dôsledkom celoživotnej poruchy osobnosti, čo sa nedá nazvať chorobou", skutkové závery súdu prvej inštancie nijakým spôsobom nepotvrdzovali.

2.9. Prvostupňový súd nesprávne skutkové závery o konaní žalobcu naplňajúceho znaky domáceho násillia ťažiskovo založil na správach získaných z Čestného vyhlásenia C. T. zo 14. novembra 2017. Hneď na úvod odvolací súd zdôraznil, že predmetné čestné vyhlásenie nemalo povahu písomnej svedeckej výpovede v zmysle § 196 ods. 3 CSP, ktoré predpokladá poučenie súdom o povinnosti svedka vypovedať pravdu a nič nezamľčovať a o trestnoprávných následkoch krivej výpovede. C. T. zákonom predpísaným spôsobom poučená nebola. V civilnom sporovom konaní je pripustenie čestného prehlásenia (vyhlásenia) namiesto dôkazu vylúčené, práve preto, že sa nejedná o dôkazný prostriedok, ktorým možno zistiť skutkový stav veci s náležitým vyvodením právnych následkov z jeho nepravdivosti, ako napr. pri krivej svedeckej výpovedi. So zreteľom na uvedené bolo potom pojmovo vylúčené, aby uvedená listina preukazovala rozhodujúce skutočnosti v nej obsiahnuté a keďže, ako taká, nemala v civilnom sporovom konaní žiadnu výpovednú hodnotu, odvolací súd naň neprihliadol. Odhliadnuc od uvedeného poukázal odvolací súd (aj) na skutočnosť, že C. T. v Čestnom prehlásení exponované negatívne okolnosti neuvádzala vo svojej svedeckej výpovedi (31. januára 2014), čo vyvolávalo značné pochybnosti o jej hodnovernosti. Otázniky vyvolávalo aj to, či takýto významný obrat vo vnímaní tak extrémne závažného správania žalobcu u svedkyne nenastal až po tom, čo došlo k zrušeniu rozsudku súdu prvej inštancie a či tento posun nebol účelový, v snahe doceliť skutkový stav do podoby, ktorý by korešpondoval s právnymi závermi Krajského súdu v Bratislave v zrušujúcom uznesení. Navyše nebolo preukázané ani konštatovanie súdu prvej inštancie o tom, že doložené Čestné prehlásenie je podpísané vlastnoručne C. T., keď je (podľa tvrdení žalobcu a protistrana to nepoprela) zjavné, že v čase jeho poskytnutia žila vo Veľkej Británii a pravosť jej podpisu nebol úradne overený.

2.10. Odvolací súd v súvislosti s domácim násillím zhrnul, že žalovaná, ktorú stihalo dôkazné bremeno ohľadom preukázania skutočností o dlhodobom fyzickom a psychickom násillí žalobcu, toto dôkazné bremeno neuniesla a okrem vlastných tvrdení a tvrdení dcéry C. T. neprodukovala žiadne iné dôkazy (napr. právoplatný rozsudok o uznaní žalobcu za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby), alebo iné listiny (napr. trestné oznámenia, úradné policajné záznamy, fotografie, lekárske správy a pod.), ktoré by preukazovali existenciu (aj len) dôvodného podozrenia z fyzického, psychického alebo ekonomického násillia voči žalovanej. Pre úvahu o disparite podielov sú relevantné iba také prípady

domáceho násilia počas trvania manželstva, ktoré vzhľadom na ich povahu, vysokú intenzitu, dobu jeho trvania, frekvenciu a opakovanosť výskytu, mohli mať vplyv na posúdenie vecí v súlade s princípom dobrých mravov. Možno ustáliť, že jeden preukázaný fyzický incident, ku ktorému došlo v čase vrcholiacej manželskej krízy, ktorý ale nebol orgánmi činnými v trestnom konaní vyšetrený a objasnený, nerobí bez ďalšieho zo žalobcu so zreteľom na jednorázovosť tohto skutku násilníka, ktorý spôsobil žalovanej dlhodobu počas trvania manželstva fyzické alebo psychické utrpenie. Odvolací súd uzavrel, že preukázaný jednorázový exces bez naplnenia charakteristiky domáceho násilia pre úvahy o disparite podielov nebol relevantný.

2.11. Odvolací súd ďalej uviedol, že (aj) zabezpečovanie starostlivosti o rodinu, deti a spoločnú domácnosť každým z manželov je relevantným hľadiskom, ktoré je významné pre úvahu o výške podielov. Tu opätovne platí, že odklon od zásady parity a stanovenie nerovnakej výšky podielov je namieste zásadne iba v prípade zjavnej nerovnomernosti účasti každého z manželov na zabezpečovaní starostlivosti o rodinu a spoločnú domácnosť. Pri krátení vyrovnacieho podielu súd prvej inštancie vzal zreteľ na starostlivosť o deti, na obstarávanie spoločnej domácnosti a udržanie spoločných vecí platením nájomného za byt výlučne zo strany žalovanej. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Pezinok sp. zn. 7C/138/2008 mal za preukázané, že žalobca prispieval na náklady spojené s bývaním iba za čas od 12/2004 do 31. mája 2005 a potom platiť prestal. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenal, že v právoplatne skončenej veci sa k týmto dôvodom neplatenia v rozsudku tiež konštatovalo, že z výpovede odporcu (aktuálne žalobcu) súd vyvodil, že po tom, čo vznikali medzi ním a žalovanou problémy ohľadom styku s deťmi a žalovaná ho vyhadzovala z bytu, žalobca platiť prestal. V tejto súvislosti hodno poznamenať, že vzhľadom na vyostrené vzťahy medzi manželmi v rozvodovom konaní, sa žalobca zo spoločnej domácnosti odsťahoval nie z neprijateľného dôvodu, ale preto, aby sa vyhol hádkam so žalovanou, nakoľko to bolo v záujme maloletých detí. K opusteniu spoločnej domácnosti žalobcom tak došlo zo spoločensky akceptovateľného dôvodu. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania, žalobca sa na starostlivosti o deti a rodinu podieľal pravidelným plnením vyživovacej povinnosti, ktoré nebolo nikdy po ňom exekučne vymáhané. Žalovaná ešte v písomnom vyjadrení k návrhu na rozvod manželstva (č.l. 33-38 spisu) dosvedčila tvrdenia žalobcu, že sa podieľal na starostlivosti o rodinu a domácnosť, čo bližšie ozrejnila. Tieto skutočnosti, ktoré vyplynuli z rozvodového konania evokujú jednoznačný záver, že až do prepuknutia manželskej krízy (žalobca podal návrh na rozvod manželstva dňa 2. augusta 2004), ktorá skončila rozvodom manželstva, participovali obaja bývalí manželia na starostlivosti o rodinu a na nadobúdanie a udržiavanie spoločných vecí. Súd prvej inštancie pri krátení vyrovnacieho podielu svoje závery o výlučnej starostlivosti žalovanej o deti, spoločnú domácnosť a udržanie majetku značnej hodnoty, opätovne vychádzal najmä zo správ získaných z Čestného vyhlásenia C. zo 14. novembra 2017, o ktorom už bolo uvedené, z akých dôvodov naň nemožno prihliadnuť (bod 2.9.).

2.12. Zhodnotenie dôkazov, ktoré boli za konania vykonané neumožnili odvolaciemu súdu prijať záver ani o pravdivosti tvrdení žalovanej ale ani o tom, že by boli nepravdivé, preto odvolaciemu súdu z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalovanou neostalo nič iné, ako konštatovať, že v konaní nebolo jednoznačne preukázané, že žalobca sa na zabezpečovaní starostlivosti o rodinu a spoločnej domácnosti podieľal v neporovnateľne nižšej miere ako žalovaná. Nebolo možné prisvedčiť ani názoru, že o udržanie majetku sa výrazne väčšou mierou pričnila žalovaná. Odvolací súd sa nestotožnil s takým chápaním negatívnych okolností v hospodárení a starostlivosti o domácnosť, podľa ktorých skutočnosť, že žalobca prispieval na náklady spojené s bývaním iba do 31. mája 2005 a ďalej sa na úhradách spojených s užívaním bytu (v ktorom sa ani nezdržieval) v priebehu rozvodového konania nepodieľal, by mala predstavovať také krajne negatívne správanie žalobcu v starostlivosti o rodinu a udržanie spoločných vecí, ktoré by zakladalo disparitu podielov.

2.13. Keďže výsledky vykonaného dokazovania pri komplexnom posúdení všetkých okolností prípadu nepreukázali také škodlivé správanie žalobcu, či iné závažné skutočnosti na jeho strane (podrobná argumentácia uvedená v bodoch 23 až 30 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia, pozn.), ktoré by sa zásadným spôsobom premietli do spoločného majetku manželov alebo starostlivosti o rodinu a ktoré by odôvodňovali použitie takého výnimočného postupu, akým je odchýlenie sa od princípu rovnosti (parity) podielov - a po vecnom a právnom zhodnotení relevantných skutočností, z dôvodu nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia vecí súdom prvej inštancie - odvolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré viedli súd prvej inštancie k rozhodnutiu o disparite podielov a napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP pri zachovaní rovnosti podielov bývalých manželov

zmenil tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

2.14. V zostávajúcej časti (trovy štátu), keďže odvolací súd v danej veci nie je viazaný rozsahom podaného odvolania (§ 379 písm. c/ CSP) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil; v zmysle § 385 ods. 1 CSP sa odvolací súd v tejto časti stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré považoval za správne a na ktoré v podrobnostiach odkázal.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, a to podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Po zrekapitulovaní rozhodnutí nižších súdov namietala, že napadnutý odvolací „rozsudok je arbitrárny, zjavne zmätočný a trpí vadami konania, ktoré ho robia nepreskúmateľným ... Odvolací súd vyhodnotil celú prejednávajúcu vec v prospech žalobcu, pričom vonkoncom nebral do úvahy tvrdenia a dôkazy produkované žalovanou, a to najmä listinný dôkaz - čestné vyhlásenie dcéry strán sporu C.". Po odcitovaní ustanovenia § 150 OZ za nesprávne právne posúdenie veci považovala odklon odvolacieho súdu od dovolacieho rozhodnutia 6Cdo/202/2010, „keď napriek vykonaným dôkazom zo strany súdu prvej inštancie, konštatoval, že nenašiel dôvody krajne negatívneho správania žalobcu v starostlivosti o rodinu a udržiavania spoločných vecí resp. sa nestotožnil s takým chápaním negatívnych okolností, ktoré by zakladali disparitu podielov". Navrhla, aby dovolací súd (i) odložil vykonateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia [z dôvodu svojej zlej sociálnej situácie (nezamestnaná a nemajetná)] a (ii) zrušil napadnuté odvolacie rozhodnutie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom stanovisku k dovolaniu žalovanej navrhol odmietnuť resp. zamietnuť toto dovolanie, nevyhovieť návrhu na odklad vykonateľnosti a priznať mu náhradu dovolacích trov. V podstatnom uviedol, že považuje odvolací rozsudok za vecne správny. Odvolací súd sa vysporiadal so všetkým tvrdeniami a dôkazmi, pričom sa ani neodklonil od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Odvolací súd pripustil výnimky z princípu parity, avšak tieto v okolnostiach posudzovanej veci nezistil.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd" alebo „dovolací súd") ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Najvyšší súd, vychádzajúc z argumentácie dovolateľky (bod 3.), nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovenia návrhu, pozn.).

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f/ CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe

dovolacieho súdu.

9.1. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V neposlednom rade najvyšší súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Rovnako je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

Dovolanie podľa § 420 písm. f/ CSP

11. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP žalovaná namietala, že napadnutý odvolací „rozsudok je arbitrárny, zjavne zmätočný a trpí vadami konania, ktoré ho robia nepreskúmateľným ... Odvolací súd vyhodnotil celú prejednávajúcu vec v prospech žalobcu, pričom vonkoncom nebral do úvahy tvrdenia a dôkazy produkované žalovanou, a to najmä listinný dôkaz - čestné vyhlásenie dcéry strán sporu C. T." (bod 3).

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1Cdo/42/2017, 2Cdo/20/2017, 3Cdo/41/2017, 4Cdo/131/2017, 7Cdo/113/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovanej, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti.

12.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

12.2. Žalovanou namietaná arbitrárnosť a nepreskúmateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia má priamu spojitosť predovšetkým s riadnym odôvodnením súdneho rozhodnutia. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí

dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

12.3. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

13. V zmysle vyššie uvedeného rovnako tak v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

13.1. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

13.2. Podľa § 393 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté. Odôvodnenie rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté.

13.3. Podľa ustanovenia § 393 ods. 3 CSP ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozhodnutia obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

14. Najvyšší súd uvádza, že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nedáva podklad pre tvrdenie dovolateľky, že nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, resp., že toto rozhodnutie je arbitrárne, či nepreskúmateľné. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Odvolací súd po nariadení pojednávania zopakoval dokazovanie listinami a obsahom pripojených súdnych spisov (o rozvoze manželstva sp. zn. 25C/136/2004 a zrušenie spoločného nájmu byt po rozvoze sp. zn. 7C/138/2008). Vzhľadom k tomu, že odvolací súd zmenil prvostupňový rozsudok a vo vzťahu k zvyškovému predmetu sporu zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi 36.200 € titulom vyporiadania BSM, vychádzajúc z princípu parity, najskôr uviedol rozhodnú právnu úpravu (§ 150 OZ), svoje právne úvahy k právnemu inštitútu parity a disparity podielov a zopakoval nosné dôvody predchádzajúceho svojho zrušujúceho uznesenia v danej veci (uznesenie z 28. februára 2017 sp. zn. 3Co/487/2014). Reagujúc na zistený skutkový stav a všetky dôkazy, z ktorých vychádzal prvostupňový súd pri zavedení disparity podielov sporových strán pri vyporiadaní BSM - podrobil kritike ostatné prvostupňové rozhodnutie, že v rozpore so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí, tento nerešpektoval v tom, ako v rámci vymedzenom § 150 OZ sa majú zistené konkrétne skutkové okolnosti premietnuť do rozsahu, ktorým sa princíp rovnosti podielov môže modifikovať. Následne podrobne a v konfrontácii so závermi prvostupňového súdu reagoval (v bodoch 23 až 30 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia, pozn.) na všetky okolnosti, ktoré viedli prvostupňový súd k odklonu od princípu rovnosti podielov pri vyporiadaní BSM (nevera žalobcu, dlhodobé domáce násilie na žalovanej, nevedenie spoločnej domácnosti, oddelenie hospodárenia

manželov, zásluhovosť žalovanej, ktorá sa mimoriadne zaslúžila o získanie bytu), tieto skutkovo s dôkazne rozporujú a vyvracajú dospel k záveru, že v danej veci neboli zistené predpoklady disparity podielov pri vyporiadaní BSM. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Odvolací súd odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom zodpovedajúcim zákonu. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené (nepreskúmateľné, či arbitrárne). Dovolací súd opakovane zdôrazňuje, že za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

15. Pokiaľ dovolateľka v rámci dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP namietala (aj) nesprávne právne posúdenie veci, treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, resp. prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Na tomto závere zotrúva rozhodovacia prax odvolacieho súdu aj v súčasnosti (R 24/2017, 1Cdo/71/2018, 2Cdo/49/2018, 3Cdo/37/2018, 4Cdo/1/2018, 5Cdo/191/2018, 7Cdo/79/2018, 8Cdo/76/2018). V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pokiaľ žalobkyňa 2/ podaným dovolaním brojila aj proti skutkovému stavu, či hodnoteniu dôkazov, ani namietané okolnosti nedostatočne zisteného skutkového stavu, či dokazovania v zásade nezakladajú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP. Navyše v parametroch nosných právnych záverov, na ktorých založil odvolací súd dôvody svojho rozhodnutia [„výsledky vykonaného dokazovania pri komplexnom posúdení všetkých okolností prípadu nepreukázali také škodlivé správanie žalobcu, či iné závažné skutočnosti na jeho strane ... ktoré by sa zásadným spôsobom premietli do spoločného majetku manželov alebo starostlivosti o rodinu a ktoré by odôvodňovali použitie takého výnimočného postupu, akým je odchýlenie sa od princípu rovnosti (parity) podielov“], bol skutkový stav zo strany odvolacieho súdu zistený a vyhodnotený dostatočne primeraným spôsobom.

15.1. Dovolací súd pripomína, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených odvolacím súdom, ani prieskumu nim vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má síce dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd uvádza, že tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

16. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaná neopodstatnene namietala, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP). Prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplýva.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP

17. Žalovaná podala dovolanie aj podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, „keď napriek vykonaným dôkazom zo strany súdu prvej inštancie, konštatoval, že nenašiel dôvody krajne negatívneho správania žalobcu v starostlivosti o rodinu a udržania spoločných vecí resp. sa nestotožnil s takým chápaním negatívnych okolností, ktoré by zakladali disparitu podielov“. V tomto ohľade tvrdila, že odvolací súd sa odklonil od dovolacieho rozhodnutia sp. zn. 6Cdo/202/2010 (bod 3). Podľa názoru najvyššieho súdu sa odvolací súd

jednak vo svojich nosných záveroch neodklonil od žalovanou uvedeného dovolacieho rozhodnutia a jednak namietané skutočnosti nemajú charakter právnej, ale skutkovej otázky (k tomu pozri tiež body 14 až 15.1.). K uvedenému sa žiada dodať, že sama polemika s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika prístupu odvolacieho súdu k právnemu posudzovaniu veci významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

18. Pre procesnú situáciu, v ktorej § 421 ods. 1 písm. a/ CSP pripúšťa dovolanie, má mimoriadny význam obsah pojmu „právna otázka“ a to, ako dovolateľ túto otázku zadefinuje a špecifikuje v dovolaní. Otázkou relevantnou z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ CSP môže byť pritom len otázka právna, teda v žiadnom prípade nie skutková otázka. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal teda dovolateľ a/ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b/ vysvetliť (a označením konkrétneho stanoviska alebo rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c/ uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená.

19. V uznesení zo 16. decembra 2010 sp. zn. 6Cdo/202/2010, na ktoré poukázala dovolateľka, najvyšší súd riešil otázku tzv. prínosu jednej zo sporových strán do BSM v spojení s otázkou nerovných podielov pri ich vyporiadaní. V tejto súvislosti vyslovil právny názor, že „[s]tanovenie nerovnosti (disparity) vo veľkosti podielov manželov po zániku ich bezpodielového spoluvlastníctva je iným hľadiskom (zásadou) dôležitým pre vyporiadanie spoločného majetku než je stanovenie výšky tzv. prínosu jedného z manželov do bezpodielového spoluvlastníctva manželov“. Už na prvý pohľad je zrejmé, že vyslovené nosné právne závery nemali žiadnu skutkovú, ani právnu súvislosť s teraz posudzovanou vecou. Pokiaľ v rámci všeobecnej úvahy dovolací súd vo veci sp. zn. 6Cdo/2020/2010 vyslovil názor, že „...je pre úvahu o (ne)rovnosti podielov významné, ako sa každý z manželov v priebehu manželstva staral o rodinu (spoločnú domácnosť, či uspokojovanie spoločných potrieb) a ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí“ najvyšší súd v krátkosti dodáva, že uvedená dikcia vychádza priamo z ustanovenia § 150 OZ, z ktorej pri svojich právnych úvahách vychádzal aj odvolací súd.

20. Či sa súd pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva odkloní alebo neodkloní od všeobecného princípu rovnosti podielov manželov a určí ich v inom pomere, záleží od zisteného skutkového stavu veci a vyhodnotenia dôkazov, preto táto skutočnosť sama osebe (bez ďalšieho) nenapĺňa podmienky prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Žalovaná v skutočnosti v rámci svojho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP nenamietala nesprávne právne posúdenie veci, ale namietala, že odvolací súd neakceptoval skutkový stav a jeho hodnotenie zo strany prvostupňového súdu, resp. že samotný odvolací súd „nenašiel dôvody krajne negatívneho správania žalobcu v starostlivosti o rodinu a udržania spoločných vecí resp. sa nestotožnil s takým chápaním negatívnych okolností, ktoré by zakladali disparitu podielov“. Dovolaťka si svojimi námietkami dostatočne neuvedomovala procesné dopady a súvislosti toho, že dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu. Inak povedané prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia nie je možné založiť na tom, že ak by odvolací súd posúdil skutkový stav cez prizmu argumentácie dovolateľky, potom by právne závery, na ktorých spočíva napadnuté rozhodnutie, boli odlišné.

21. Dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 CSP.

22. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené odmietol dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c/ CSP (§ 420 písm. f/ CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP).

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.